

LTm News

Czasopismo Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie

Nr 1 (13) 2018

Zmiany w kontroli biletów

Komunikacja miejska w Wielkanoc

Kolejne nowości w sieci połączeń

Ustawa o elektromobilności

Savoir-vivre w komunikacji miejskiej

Aktualności

Zmiany w kontroli biletów	3
Krasienin, Nasutów i Ciecierzyn-Żulin - kolejne nowości w sieci połączeń	4
Nowa linia zjazdowa - „Biała”	6
Trolejbus z Węglina na os. Poręba czyli zmiana trasy linii nr 161	7
Komunikacja miejska w Wielkanoc.....	7

Temat numeru

Ustawa o elektromobilności	8
----------------------------------	---

Z historii komunikacji miejskiej

Bilety komunikacji miejskiej w latach 1994-2003	9
--	---

Niezbędnik pasażera

Dokumenty potrzebne przy kontroli biletów ...	11
Savoir-vivre w komunikacji miejskiej (nie tylko) dla najmłodszych	12

„Od zaplecza”

Kontrole przewoźników	13
-----------------------------	----

BUSmania

Komunikacyjne ciekawostki	15
---------------------------------	----

*Z okazji Świąt Wielkiej Nocy życzymy,
aby w Państwa sercach, rodzinach i domach
zagościły: radość, spokój
i wielka nadzieja odradzającego się życia.*

**Dyrekcja i pracownicy
ZTM w Lublinie**

Drodzy Czytelnicy

Nowy Rok zaowocował istotnymi zmianami w komunikacji miejskiej, które mają na celu poprawę jakości i podróży. Od 15 stycznia została wydłużona linia trolejbusowa nr 161 z pętli Węglin do pętli na os. Poręba, dodatkowo została uruchomiona kolejna linia zjazdowa o nazwie „Biała”, która kursuje na zajezdnię Stefczyka. Inne istotne zmiany w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej obowiązują od 12 lutego. Od tego dnia została skierowana komunikacja miejska do Nasutowa, Krasienina-Kolonii oraz Ciecierzyna-Żulina. W „Aktualnościach” znajdziecie także informacje na temat funkcjonowania komunikacji miejskiej w okresie świątecznym.

ZTM w związku z unieważnieniem przetargu na kontrolę dokumentów przewozu i dokumentów poświadczających uprawnienia do ulgowych i bezpłatnych przejazdów w pojazdach komunikacji miejskiej, przejmuje bezpośrednio organizację usług kontrolerskich.

Temat numeru poświęcamy bardzo popularnemu ostatnimi czasami terminowi jakim jest elektromobilność. W artykule przedstawiony zostanie rozwój elektromobilności w Lublinie.

W ramach historii komunikacji miejskiej kontynuujemy rozpoczęty w poprzednim numerze cykl o biletach w komunikacji miejskiej.

W „Niezbędniku pasażera” wyjaśniamy, co zrobić, aby nie otrzymać wezwania do zapłaty, czyli mandatu, od osoby kontrolującej. Jakie dokumenty powinniśmy mieć przy sobie? Dowiemy się także, jak należy się zachowywać się w pojazdach komunikacji miejskiej według komunikacyjnego savoir-vivre'u.

W dziale „Od zaplecza” przyglądamy się kontroli przewoźników, natomiast w ostatnim dziale „BUSmania” przedstawiamy statystyki dotyczące komunikacji miejskiej m.in. liczbę pojazdów w ruchu i liczbę przystanków.

**Życzymy milej lektury!
Redakcja**

WYDAWCA I ADRES REDAKCJI

Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie
ul. Natęczowska 14, 20 - 701 Lublin

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Justyna Góźdź - Redaktor Naczelna
Monika Fisz, Anna Zalewska, Michał Krawczyk, Paweł Paszko

KONTAKT

tel. (81) 466 29 43
fax. (81) 466 29 01
ztm@ztlm.lublin.eu
www.ztlm.lublin.eu
www.facebook.com/ZarządTransportuMiejskiegoWLublinie

Aktualności

ZMIANY W KONTROLI BILETÓW

ZTM bezpośrednio będzie organizował usługę kontroli biletowej, w związku z unieważnieniem przetargu na usługę kontroli dokumentów przewozu i dokumentów poświadczających uprawnienia do ulgowych albo bezpłatnych przejazdów w pojazdach komunikacji miejskiej (zaoferowana cena usługi nie była akceptowalna przez ZTM – Gminę Lublin).

12 lutego 2018 r. została ogłoszona rekrutacja na stanowisko kontroler biletowy/rewizor, która trwała do 23 lutego 2018 r. ZTM jako organizator komunikacji miejskiej w Lublinie kładzie duży

nacisk na odpowiedni dobór kontrolerów. Zawód kontrolera biletów jest trudny, a czasem nawet niebezpieczny. Jakie wymagania musi spełniać kontroler biletów? Osoby, które tę pracę muszą posiadać odpowiednie predyspozycje. Przede wszystkim muszą to być osoby opanowane, które potrafią sobie poradzić w trudnych sytuacjach, a także kontaktowe, ze względu na to, że mają styczność z pasażerami komunikacji miejskiej. Dodatkowo konieczne jest by osoby te były pełnoletnie i niekaralne, miały minimum wykształcenie średnie i dobry stan zdrowia.

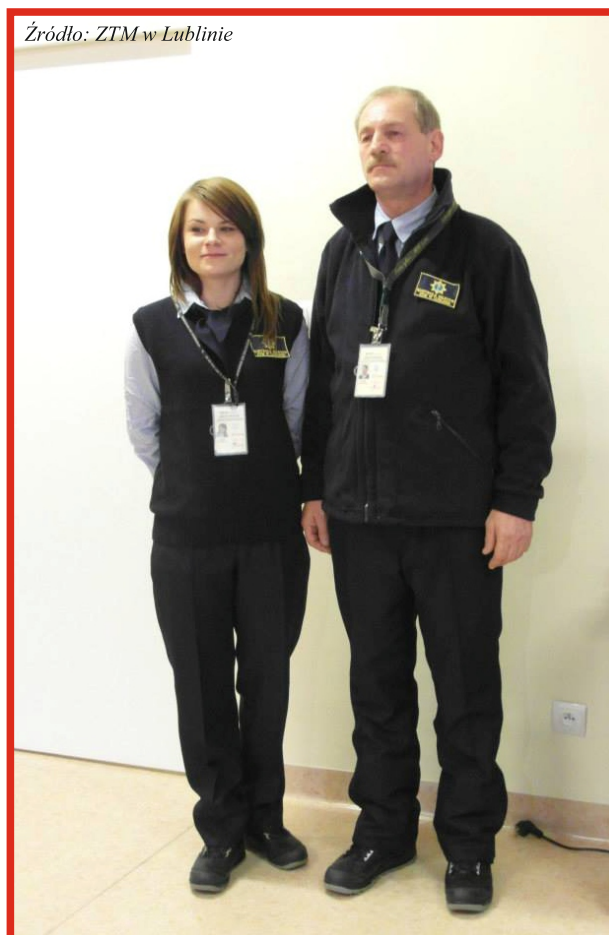
Co powinny znać osoby kontrolujące? Oczywiście taryfy obowiązujące w lubelskiej komunikacji miejskiej oraz regulaminy przewozu i prawo przewozowe. Dodatkowo powinny mieć opanowaną topografię miasta oraz linie i trasy funkcjonujące w komunikacji miejskiej.

Anna Zalewska

Kontrola biletowa w liczbach:

- liczba wystawionych wezwań do zapłaty za jazdę bez ważnego biletu, w 2017 r. wyniosła 40 796 szt.;
- miesięcznie, w okresie roku szkolnego, wykonywanych jest ponad 8 tysięcy kontroli;
- w strukturze wiekowej osób zobowiązanych wobec ZTM z tytułu jazdy bez ważnego biletu największą grupę stanowią studenci oraz osoby w wieku 25 – 30 lat;
- osoba, która ma najwięcej, bo aż 233, niezapłaconych wezwań do zapłaty, to 46-letni mężczyzna, niepracujący, bez stałego miejsca zameldowania; jego dług wobec ZTM wynosi ponad 50 tys. zł;
- do Krajowego Rejestru Długów zostało wpisanych 347 osób.

Źródło: ZTM w Lublinie

Źródło: ZTM w Lublinie

Aktualności

KRASIEININ, NASUTÓW I CIECIERZYN-ŻULIN - KOLEJNE NOWOŚCI W SIECI POŁĄCZEŃ

Początek 2018 roku przyniósł kolejne zmiany w podmiejskiej siatce połączeń komunikacyjnych organizowanych przez ZTM w Lublinie. Po ostatnich zmianach na terenie gmin: Konopnica, Jastków i Wólka przyszła pora na nowe połączenia komunikacyjne funkcjonujące na terenie Gminy Niemce.

Zgodnie z zawartą pomiędzy ZTM w Lublinie a Gminą Niemce umową od dnia 12 lutego 2018 r. miejskie autobusy dojeżdżają do miejscowości położonych na terenie przedmiotowej gminy takich jak Krasienin, Nasutów oraz Ciecierzyn-Żulin.

Do Krasienina skierowane zostały wybrane kursy linii nr 44, które przez Jakubowice Konińskie, Smugi, Majdan Krasieniński, Krasienin dojeżdżają do przystanku Krasienin-Kolonia. Pojazdy komunikacji miejskiej do Krasienina kursują tylko w dni powszednie i wykonują po 9 par kursów.

Obsługę komunikacyjną miejscowości Nasutów realizuje nowa linia autobusowa nr 24. Jej trasa przejazdu wygląda następująco:

Ruska (Dworzec Główny PKS Ruska 01) – Podzamcze – Unicka (powrót: Lubartowska) – Spółdzielczości Pracy – Elizówka – Ciecierzyn – Dys – Pólko – Nasutów – Nasutów-kościół

Autobusy linii nr 24 kursują przez cały tydzień z tym, że w dzień powszedni realizowanych jest 9 par kursów a w weekendy po 4 pary kursów.

Do Ciecierzyna-Żulina wydłużone zostały kursy linii nr 74 kończące obecnie swój bieg w miejscowości Łagiewniki. W dzień powszedni do Ciecierzyna-Żulina skierowanych zostało 7 kursów linii nr 74 a w kierunku Lublina odjeżdża ich 10. Natomiast w weekendy w kierunku Ciecierzyna-Żulina realizowane są po 2 kursy a w kierunku Lublina po 3.

Przebieg trasy, liczba kursów i godziny kursowania linii nr 24, 44 i 74 poza granicami administracyjnymi Lublina zostały uzgodnione z Gminą Niemce.

Paweł Paszko

Autobus linii nr 44 w Jakubowicach Konińskich

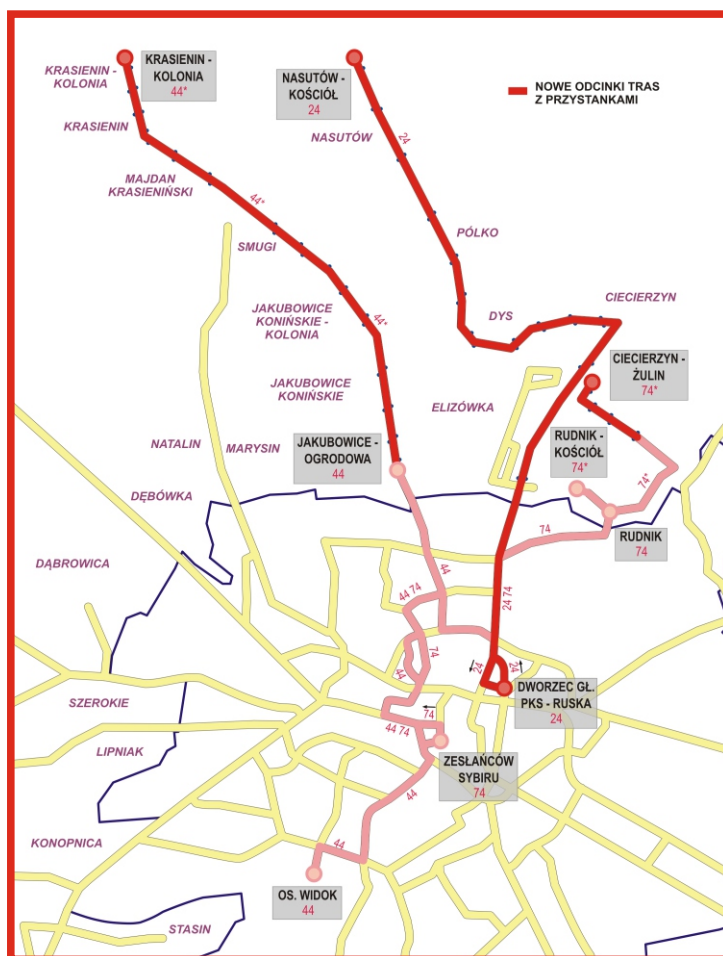

Autor: Rafał Nieściór

Aktualności

Przebieg trasy linii komunikacyjnych nr 24, 44 i 74

Autobus linii nr 24 w Nasutowie

Autor: Michał Krawczyk

Aktualności

NOWA LINIA ZJAZDOWA - „BIAŁA”

W związku ze zwiększającą się liczbą autobusów garażujących w nowej zajezdni przy ul. Stefczyka a co za tym idzie realizacją coraz większej liczby kursów w kierunku przedmiotowej zajezdni, ZTM w Lublinie uruchomił nową linię zjazdową oznaczoną, jako „Biała”.

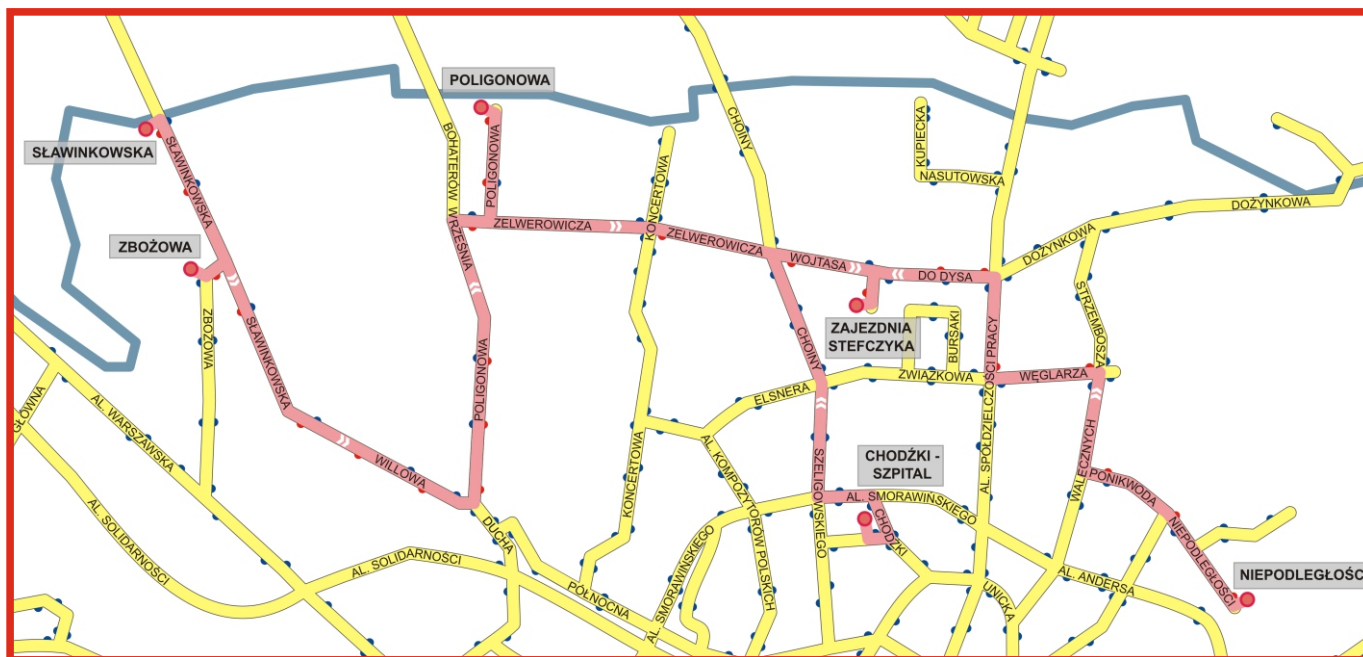
Podobnie jak w przypadku uruchomionej we wrześniu 2017 roku linii „Zielonej” wykorzystany został potencjał największego przewoźnika, którego to kursy zjazdowe z przystanków położonych w północnej części miasta do zajezdni przy ul. Stefczyka zostały udostępnione pasażerom.

Kształt trasy przejazdu nowej linii „Białej” oparty jest na pięciu wariantach tras, których ostatnim wspólnym przystankiem jest ten przy ul. Stefczyka. Autobusy linii „Białej” kursują po następujących trasach:

- **Sławinkowska** – Willowa – Poligonowa – Bohaterów Września – Zelwerowicza – Wojtasa – Stefczyka (**Zajezdnia Stefczyka**),
- **Poligonowa** – Zelwerowicza – Wojtasa – Stefczyka (**Zajezdnia Stefczyka**),
- **Zbożowa** – Sławinkowska – Willowa – Poligonowa – Bohaterów Września – Zelwerowicza – Wojtasa – Stefczyka (**Zajezdnia Stefczyka**),
- **Niepodległości** – Ponikwoda – Walecznych – Węglarza – al. Spółdzielczości Pracy – Do Dysa – Stefczyka (**Zajezdnia Stefczyka**),
- **Chodźki szpital** – Chodźki – al. Smorawińskiego – Szeligowskiego – Choiny – Wojtasa – Stefczyka (**Zajezdnia Stefczyka**).

Paweł Paszko

Przebieg trasy linii „Białej”

Aktualności

TROLEJBUSEM Z WĘGLINA NA OS. PORĘBA CZYLI ZMIANA TRASY LINII NR 161

Rozwój ekologicznego transportu na terenie miasta Lublin jest jednym z priorytetów ZTM w Lublinie. Na ekologiczne inwestycje komunikacyjne składają się nie tylko planowane i realizowane obecnie zakupy nowoczesnego taboru autobusowego spełniającego najbardziej rygorystyczne normy czystości spalin Euro 6 oraz zakupy nowoczesnych trolejbusów i autobusów elektrycznych, ale także dalszy rozwój traktacji trolejbusowej pozwalający na skierowanie w nowe obszary miasta trolejbusów.

15 stycznia 2018 roku uruchomiony został kolejny odcinek lubelskiej traktacji trolejbusowej. Po nowej trasie biegnącej przez ul. Jana Pawła II skierowane zostały trolejbusy linii nr 161. Pojazdy ww. linii jadące al. Kraśnicką, zamiast skończyć bieg na pętli na Węglinie, jadą dalej przez wymienioną powyżej ul. Jana Pawła II do pętli os. Poręba zlokalizowanej przy ul. Granitowej. Nowy fragment sieci trolejbusowej ma za zadanie poprawić obsługę komunikacyjną nowych osiedli mieszkaniowych powstających wzdłuż ul. Jana Pawła II. Dzięki uruchomieniu kolejnego odcinka traktacji

trolejbusowej a co za tym idzie wydłużeniu trasy linii nr 161 z Węglina na os. Poręba. Mieszkańcy tego rejonu dzielnicy Czuby Południowe ponownie zyskali bezpośrednie połączenie z al. Kraśnicką w tym ze znajdującym się przy niej Szpitalem Wojewódzkim.

Przekazanie do użytkowania omawianego odcinka traktacji trolejbusowej na ul. Jana Pawła II nie jest ostatnią inwestycją związaną z rozbudową traktacji trolejbusowej. W chwili obecnej trwają prace, dzięki którym trolejbusy m.in. wjadą na Czechów.

Paweł Paszko

KOMUNIKACJA MIEJSKA W WIELKANOC

Święta Wielkanocne, jak co roku powodują zmiany w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej w Lublinie. Do piątku 30 marca 2018 r. pojazdy komunikacji miejskiej kursować będą na podstawie rozkładu ważnego na dzień powszedni. W Wielką Sobotę 31 marca br. autobusy i trolejbusy kursować będą zgodnie z sobotnim rozkładem. W Niedzielę Wielkanocną (1 kwietnia 2018 r.) lubelska komunikacja miejska funkcjonować będzie na podstawie specjalnego rozkładu jazdy obowiązującego w Wielkanoc, Boże Narodzenie i Nowy Rok. Linie nr 5, 24, 35, 38, 73, 78, 79, 152, 154, 904, 950 i „Biała” nie kursują. W drugi dzień Świąt Wielkanocnych (poniedziałek 2 kwietnia

2018) komunikacja miejska będzie kursować na podstawie rozkładów na „Dzień Świąteczny”. Od wtorku 3 kwietnia br. komunikacja miejska funkcjonować będzie na podstawie powszedniego rozkładu jazdy.

Szczegółowe rozkłady jazdy obowiązujące w okresie Świąt Wielkanocnych zamieszczone są na stronie internetowej ZTM w Lublinie www.ztm.lublin.eu oraz na przystankach komunikacyjnych.

Paweł Paszko

Temat numeru

USTAWA O ELEKTROMOBILNOŚCI

W lutym bieżącego roku w życie weszła ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Celem tego dokumentu jest między innymi wprowadzenie ram prawnych dla rozwoju infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych, co będzie miało wpływ na inwestycje planowane w lubelskiej komunikacji miejskiej.

Ustawa wprowadza definicję autobusu zeroemisyjnego, zaliczając do tej kategorii również trolejbusy. Autobusem zeroemisyjnym może być również autobus wykorzystujący do napędu energię elektryczną wytworzoną z wodoru lub autobus napędzany wyłącznie silnikiem elektrycznym, niepowodującym emisji gazów cieplarnianych.

Z ustawy wynika, że Gmina Lublin będzie musiała zapewnić co najmniej 30-procentowy udział autobusów zeroemisyjnych we flocie pojazdów komunikacji miejskiej. Wprawdzie docelowa data nie jest określona, jednakże w celu stopniowego zbliżania się do tej wartości, ustawa wprowadza okresy przejściowe: od 2021 roku udział autobusów zeroemisyjnych ma wynosić 5%, od 2023 roku – 10%, a od 2025 roku – 20%.

Należy wspomnieć, że obecnie Lublin jako jedna z niewielu gmin o podobnej wielkości już obecnie spełnia najwyższy, 30-procentowy próg udziału autobusów zeroemisyjnych we flocie pojazdów. W najbliższych 4 latach, za sprawą dalszych zakupów trolejbusów i autobusów elektrycznych,

udział ten zwiększy się do 50%. Nowa ustawa wprowadza także obowiązek cyklicznego sporządzania przez gminę analizy kosztów i korzyści związanych z wykorzystywaniem w komunikacji miejskiej autobusów zeroemisyjnych. Taka analiza, obejmująca m.in. oszacowanie efektów środowiskowych związanych z emisją szkodliwych substancji, ma być sporządzana co 36 miesięcy, a następnie przekazywana do właściwego ministra. Ustawa wprowadza jednocześnie pewne odstępstwo od obowiązku osiągnięcia określonego poziomu autobusów zeroemisyjnych, jeżeli wynik analizy społeczno-ekonomicznej uwzględniającej koszty związane z emisją szkodliwych substancji wykaże brak korzyści z użytkowania autobusów zeroemisyjnych.

Spośród innych zapisów ustawy dotyczących transportu miejskiego na uwagę zasługują następujące:

- dopuszczenie poruszania się samochodów elektrycznych po pasach ruchu dla autobusów (w okresie do końca 2025 r.), przy czym zarządca drogi może uzależnić poruszanie się tych pojazdów od liczby osób poruszających się tymi samochodami;
- zwolnienie autobusów zeroemisyjnych operatora publicznego realizującego przewozy o charakterze użyteczności publicznej z opłat drogowych za przejazdy po drogach krajowych (w okresie do końca 2028 r.);
- ustanowienie minimalnej liczby punktów ładowania pojazdów elektrycznych w gminie, która powinna do końca 2020 r. wynosić 210.

Rafał Tarnawski

Autor: Michał Krawczyk

Z historii komunikacji miejskiej

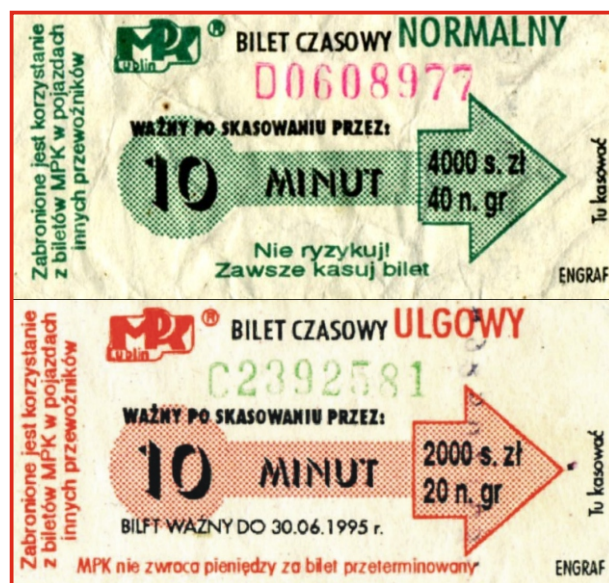
BILETY KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W LATACH 1994-2003

W tym odcinku cyklu przedstawimy zmiany wzorów graficznych biletów czasowych obowiązujących od 1994 roku.

1 lipca 1994 weszła w życie uchwała Rady Miasta Lublin wprowadzająca nowy rodzaj biletów jednorazowych. Dotychczas bilet był ważny jedynie w pojeździe, w którym został skasowany. Nowe bilety zachowywały ważność przez 10, 20 lub 60 minut od momentu skasowania i umożliwiały w tym czasie dowolną liczbę przesiadek, zmian linii i kierunku jazdy. Po upływie czasu ważności pasażer mógł dojechać do najbliższego przystanku. Przerwa w podróży, tj. od opuszczenia pojazdu do zajęcia miejsca w kolejnym nie wydłużała ważności biletu. Warto podkreślić, że bilet 20-minutowy umożliwiał również przejazd na całej długości linii pojazdem, w którym bilet został skasowany - bez limitu czasowego.

Pierwsze bilety czasowe normalne kosztowały: 4000 zł (10-minutowe), 6000 zł (20-minutowe) i 10 000 zł (60-minutowe). Osoby uprawnione do przejazdów ulgowych uiszczały połowę powyższych kwot.

W dniu 1 stycznia 1995 roku nastąpiła denominacja złotego w stosunku 1:10 000 i odtąd bilety kosztowały odpowiednio: 0,40 zł, 0,60 zł i 1,00 zł. Wkrótce do obiegu trafiły bilety zawierające nominal w tzw. starych i nowych złotych.

Jako ciekawostkę warto podać, że pasażer uzyskiwał prawo 20- lub 60-minutowego przejazdu nie tylko poprzez skasowanie odpowiedniego biletu. Pasażer w ciągu maksymalnie 2 kolejnych minut mógł skasować odpowiednią liczbę biletów, aby łączna cena składała się na wartość biletu 20- lub 60-minutowego.

Z historii komunikacji miejskiej

Dla potrzeb nowego rodzaju biletów autobusy i trolejbusy zostały wyposażone w elektroniczne zegary i kasowniki KRG-2. Urządzenia starego typu działały na zasadzie biurowego dziurkacza, natomiast w przypadku nowych kasowników wystarczyło włożyć bilet do szczeliny, by po chwili usłyszeć dźwięk wybijanych na bilecie informacji: dwóch ostatnich cyfr numeru inwentarzowego pojazdu, daty i godziny.

Kasownik KRG-2

Na przestrzeni lat poza cenami i wzorami graficznymi biletów zostały wprowadzone dwie istotne zmiany: wydłużenie ważności biletu 20-minutowego do 30 minut od dnia 1 lutego 1998 roku oraz rozdzielenie ulg gminnych i ustawowych od dnia 1 stycznia 2000 roku. Uprawnienia gminne objęły m.in.:

- dzieci od lat 4 do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej;
- dzieci i młodzież do ukończenia szkoły ponadpodstawowej nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia;
- emerytów i rencistów.

Z historii komunikacji miejskiej

Taryfa biletów czasowych 10-, 30- i 60-minutowych nie uległa zmianie przez ponad 3,5 roku. W tym czasie metamorfozę przeszła jedynie szata graficzna. Nowe wzory biletów otrzymały także inne zabezpieczenia przeciw fałszowaniu.

Bilety czasowe obowiązywały do końca lipca 2003 roku. Bilety wprowadzone w dniu 1 sierpnia zostaną omówione w kolejnej części cyklu.

Michał Krawczyk

Cenniki biletów ważne od 1.07.1994 do 31.12.1999

Data	Bilet 10-min.	Bilet 20-min.	Bilet 60-min.
1.07.1994	4000 zł	6000 zł	10 000 zł
1.01.1995	0,40 zł	0,60 zł	1,00 zł
15.09.1995	0,50 zł	0,70 zł	1,00 zł
1.02.1996	0,60 zł	0,80 zł	1,00 zł
1.07.1996	0,70 zł	0,90 zł	1,10 zł
1.02.1997	0,80 zł	1,00 zł	1,20 zł
1.09.1997	0,80 zł	1,10 zł	1,30 zł
1.02.1998	1,00 zł	1,20 zł *	1,40 zł
1.05.1999	1,40 zł	1,60 zł *	1,80 zł

* bilet 30-minutowy

Cennik biletów ważny od 1.01.2000 do 31.07.2003

Rodzaj ulgi	Bilet 10-min.	Bilet 30-min.	Bilet 60-min.
-	1,70 zł	1,90 zł	2,10 zł
gminna	0,85 zł	0,95 zł	1,10 zł
ustawowa	1,20 zł	1,40 zł	1,60 zł

Niezbędnik pasażera

DOKUMENTY NIEZBĘDNE PRZY KONTROLI BILETÓW

Jazda na gapę się nie oplaca, gdyż możemy zapłacić 30-krotnie więcej za jeden przejazd.

Od 13 maja 2017 r. opłata dodatkowa wynosi:
1. za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu - 160,00 zł*;

a) w przypadku uiszczenia opłaty dodatkowej u kontrolera biletów w trakcie przeprowadzanej kontroli – 96,00 zł*;

b) w przypadku uiszczenia opłaty dodatkowej w ciągu 7 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty – 112,00 zł*;

2. za przejazd bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu – 128,00 zł*;

a) w przypadku uiszczenia opłaty dodatkowej u kontrolera biletów w trakcie przeprowadzanej kontroli – 76,80 zł*;

b) w przypadku uiszczenia opłaty dodatkowej w ciągu 7 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty – 89,60 zł*;

3. za spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny – 480,00 zł.

*do opłaty dodatkowej należy doliczyć właściwą wartość biletu normalnego lub ulgowego za dany przejazd

Opłata manipulacyjna wynosi 10,00 zł – za czynności związane ze zwrotem lub umorzeniem należności za przejazd i opłaty dodatkowej. Naliczana jest w przypadku, gdy w terminie 7 dni od daty przejazdu pasażer przedstawi w ZTM ważny imienny bilet okresowy albo dokument uprawniający do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu, którego nie okazał podczas kontroli.

Pasażerowie komunikacji miejskiej posiadają wiele uprawnień zarówno gminnych jak i ustawowych do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów, ale są też pasażerowie, których nie obowiązuje żadna ulga. Osoby, które nie posiadają uprawnień do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską przy kontroli biletów powinny pokazać ważny skasowany bilet czasowy lub jednorazowy lub

ważną Kartę Biletu Elektronicznego. Pamiętajmy, że jeżeli chcemy podróżować np. do Świdnika, musimy posiadać bilet ważny zarówno w 1., jak i 2. strefie np. w przypadku podróży na lubelskie lotnisko.

Osoby, które posiadają uprawnienia do ulgowych przejazdów komunikacją miejską, a dotyczy to m.in. uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów, doktorantów, powinny posiadać ważny skasowany bilet ulgowy oraz legitymację, która potwierdzi nabyte uprawnienie.

Uczniowie lubelskich szkół podstawowych i gimnazjów, a także uczniowie mieszkający w Lublinie, a chodzący jeszcze do szkoły podstawowej lub gimnazjum korzystają z uprawnienia do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską. W takim przypadku, przy kontroli biletów należy pokazać ważną, podbitą legitymację szkolną. Jeśli chodzi o dzieci do lat 7, dokumentem stwierdzającym wiek dziecka jest np. książeczka zdrowia, paszport lub oświadczenie opiekuna. Pamiętajmy, że zawsze powinniśmy posiadać dokument poświadczający uprawnienie zarówno do bezpłatnych, jak i do ulgowych przejazdów. W przypadku ulgowych przejazdów dodatkowo musimy okazać ważny, skasowany bilet.

Nadruk kasowania uzyskuje się poprzez umieszczenie biletu papierowego w szczelinie kasownika i przytrzymanie go do chwili całkowitego wyciszenia sygnału dźwiękowego urządzenia drukującego. Zadrunkowany może zostać awers lub rewers biletu jednorazowego/ czasowego. Cyfrowy nadruk kasowania oznacza kolejno: dwie ostatnie cyfry numeru inwentarzowego pojazdu / dzień / miesiąc / godzinę / minuty (np. 86 14 01 12 00) i może być poprzedzony napisem LUBLIN.

Przypominamy, że przed skasowaniem biletu jednorazowego/ czasowego należy sprawdzić po obu stronach, czy nie nosi śladów poprzedniego kasowania. W przypadku stwierdzenia niezgodności parametrów wydruku kasownika, należy ten fakt zgłosić kierowcy pojazdu.

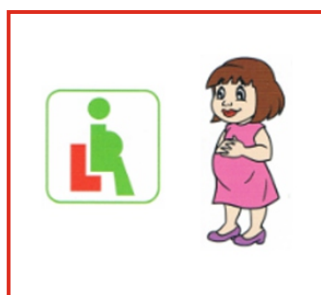
Anna Zalewska

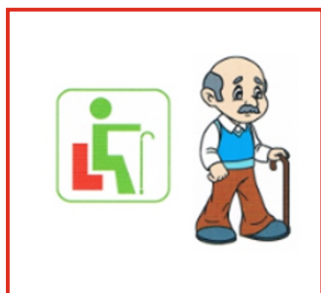
Niezbędnik pasażera

SAVOIR-VIVRE W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ (NIE TYLKO) DLA NAJMŁODSZYCH

Savoir-vivre oznacza zasady dobrego wychowania, czyli co wolno, a czego nie wolno. W komunikacji miejskiej również obowiązują zasady savoir-vivre'u. Należy do nich ustępowanie oznaczonego miejsca ludziom, którym ono przysługuje, np. osobom starszym, niepełnosprawnym, kobietom w ciąży, rodzicom z małymi dziećmi.

W autobusie lub trolejbusie są miejsca zarezerwowane dla osób starszych, chorych i dla inwalidów, np. poruszających się o kulach, którzy nie mogą lub nie mają siły stać. Takie fotele oznaczane są specjalnymi naklejkami tzw. piktogramami. Naklejki znajdują się również w określonych miejscach w pojeździe, przeznaczonych dla wózków dziecięcych i inwalidzkich.

W pojazdach komunikacji miejskiej nie podróżujecie sami, dlatego należy myśleć też o innych pasażerach i o ich obecności. W autobusie i trolejbusie nie wolno głośno krzyczeć lub śpiewać, bo to przeszkadza innym pasażerom. Nie wolno też słuchać głośno muzyki, np. z telefonu lub radia! Jeśli chcecie to robić, powinniście korzystać ze słuchawek.

W pojazdach transportu miejskiego nie wolno też jeść ani pić, by np. nie pochłapać ubrań osób, które z Wami jadą i nie zabrudzić pojazdu, który ktoś będzie musiał potem posprzątać. Z tego samego powodu nie powinniście rzucać na podłogę ani przez okna śmieci, papierków od cukierków czy gum do żucia. Dbajcie o czystość w każdym miejscu, również w pojazdach komunikacji miejskiej.

Pamiętajcie również o zasadach, które obowiązują na przystanku. Pasażerom, którzy oczekują na autobus lub trolejbus, nie wolno wychylać się na jezdnię, by sprawdzić czy nadjeżdża pojazd. Stanie blisko krawężnika jest niebezpieczne! Można niechcący zejść na ulicę, po której pędzą samochody. Gdy autobus już podjedzie, zaczekajcie aż się zatrzyma. Jeśli otworzą się drzwi, przepuście wysiadających i dopiero wtedy wsiadajcie.

Anna Zalewska

„Od zaplecza”

KONTROLE PRZEWOŹNIKÓW

Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie w zakresie usług transportowych wykonuje nie tylko kontrole pasażerów pod kątem posiadania przez nich ważnego biletu bądź też dokumentów poświadczających prawo do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu, ale również dokonuje kontroli przewoźników realizujących zadania przewozowe na podstawie zawartych umów. Kontrolą taką zajmują się upoważnieni pracownicy Działu Kontroli i Nadzoru.

W Lublinie przewozy środkami komunikacji miejskiej świadczy czterech przewoźników: MPK Lublin, IREX-1, Warbus, Lubelskie Linie Autobusowe. Osoby uprawnione do kontroli przewoźników wykonują swoje czynności na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora ZTM w Lublinie, które szczegółowo określa zakres czynności wykonywanych przez te osoby. Pracownicy Działu Kontroli i Nadzoru realizują zadania kontroli przewoźników wykonujących kursy w komunikacji miejskiej m.in. poprzez przejazd wybranym pojazdem, podczas którego sprawdzane są parametry wyznaczające kryteria jakości usługi przewozowej świadczonej przez przewoźników. Są to tzw. standardy świadczenia usług, które szczegółowo określa i opisuje każda umowa zawarta z przewoźnikiem. Należy przy tym podkreślić, że jest to tylko jeden z rodzajów kontroli przewoźnika świadczącego usługi w komunikacji miejskiej na podstawie umowy zawartej z ZTM w Lublinie.

Standardy świadczenia usług są to kryteria określające m.in. punktualność, kursowanie pojazdów na danej linii komunikacyjnej, zatrzymywanie się na przystankach, przydział pojazdu do realizacji danego rozkładu jazdy, prawidłowość oznakowania pojazdów oraz ich stan techniczny, sprawność zamontowanych urządzeń, a także kwestie dotyczące zachowania kierowców oraz tzw. obsługi pasażera.

Przewoźnicy realizujący kursy w komunikacji miejskiej zobowiązani są także do przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Pracownicy Działu Kontroli i Nadzoru ZTM w Lublinie podczas czynności wykonywanych w pojeździe sprawdzają także prawidłowość parametrów technicznych autobusów i trolejbusów oraz ich wyposażenie, a także dokumenty uprawniające do wykonywania przewozów w komunikacji miejskiej (zaświadczenia, rozkłady jazdy). Do zakresu czynności wykonywanych przez pracowników Działu Kontroli i Nadzoru należy także ujawnianie występowania palenia papierosów oraz tzw. e-papierosów przez kierowców w pojazdach komunikacji miejskiej. Jeszcze parę lat temu skargi dotyczące palenia papierosów w autobusach i trolejbusach przez kierujących były powszechne – obecnie są to przypadki incydentalne, które są za każdym razem piętnowane, a przewoźnik zatrudniający takiego kierowcę zawsze jest wzywany do jego ukarania.

Pod pojęciem standardów wykonywania usługi wg umowy zawartej z przewoźnikami rozumie się:

- Odjazd z przystanku nie wcześniej niż 1 minutę i nie później niż 5 minut w odniesieniu do godziny określonej w rozkładzie jazdy.
- Wykonanie wszystkich kursów w całości.
- Zatrzymanie się pojazdu na wszystkich przystankach wymienionych w rozkładzie jazdy dla określonej linii oraz na przystankach „na żądanie” w przypadku, gdy na przystanku oczekują pasażerowie albo osoby znajdujące się wewnątrz pojazdu sygnalizują kierowcy chęć skorzystania z przystanku.
- Zatrzymywanie się pojazdu w początkowej części zatoki przystankowej, a jeżeli przystanek nie posiada zatoki zatrzymywanie w rejonie słupka ze znakiem D-15 lub D-16 nie dalej niż 15 m od słupka, w taki sposób, aby umożliwić innym uprawnionym pojazdom korzystanie w tym samym czasie z przystanku.
- Podjeżdżanie pojazdu jak najbliżej krawężnika (nie dalej niż 20 cm) w przypadku zatoki, a w przypadku braku krawężnika, jak najbliżej krawędzi jezdni.

„Od zaplecza”

- Otwieranie wszystkich drzwi przeznaczonych dla pasażera lub umożliwienie ich otwarcia przez pasażera na każdym przystanku.
- Pomoc w wejściu i wyjściu z pojazdu osobom niepełnosprawnym.
- Realizacja kursu pojazdem zgodnym z przydziałem taboru do realizacji rozkładu.
- Oznakowanie wewnętrzne i zewnętrzne pojazdu zgodnie z postanowieniami umowy.
- Zamieszczenie wewnątrz pojazdu w miejscu widocznym dla pasażerów przepisów porządkowych, aktualnego cennika biletów wraz z wykazem ulg i uprawnień do nich oraz wyciągu z regulaminu przewozu.
- Nieużywanie słów obraźliwych przez kierowców.
- Prowadzenie pojazdów komunikacji miejskiej przez kierowców ubranych w stroje służbowe.
- Posiadanie i sprzedaż biletów przez kierowcę w przypadku braku lub awarii biletomatu znajdującego się w pojeździe.

Osoby wykonujące czynności służbowe w pojeździe sporządzają na miejscu protokół kontroli – oryginał trafia do ZTM w Lublinie, a kopię otrzymuje prowadzący dany pojazd. Protokół sporządzany i odczytywany jest w obecności kontrolowanego kierowcy. Kontrolowany ma zawsze możliwość wniesienia uwag i zastrzeżeń co do ujawnionych w trakcie wykonywanego przejazdu nieprawidłowości.

Należy podkreślić, że samo stwierdzenie występowania nieprawidłowości ujawnionych podczas kontrolowanego przewozu nie skutkuje automatycznym nałożeniem kary finansowej przewidzianej w umowie. Zawsze protokoły przekazywane są do przewoźników będących pracodawcami kierowców realizujących przewozy w komunikacji miejskiej, celem wyjaśnienia nieprawidłowości, wraz z wezwaniem do usunięcia ewentualnych usterek. Nie każda ujawniona podczas kontroli nieprawidłowość - np. realizacja kursu z opóźnieniem większym niż 5 minut - sankcjonowana jest karą finansową przewidzianą w umowie. Podczas realizacji kursów mogą występować trudności z punktualnym wykonaniem

przewozu np. na skutek kolizji i wypadków uczestników ruchu drogowego, które są okolicznościami niezależnymi od kierującego pojazdem, a mają wpływ na punktualność kursowania wszystkich pojazdów, w tym także pojazdów komunikacji miejskiej.

Nie zawsze kierowcy przekazują osobom nadzorującym ich pracę protokoły kontroli, szczególnie z ujawnionymi nieprawidłowościami, a dzięki zastosowaniu takiej procedury przewoźnicy mają możliwość ustosunkowania się do stwierdzonych naruszeń. W przypadku ujawnienia, że doszło do naruszenia standardów świadczenia usług, uchybienia klasyfikowane są jako zwykłe naruszenia lub poważne naruszenia standardów. Niezatrzymanie pojazdu na jednym przystanku dla danej linii komunikacyjnej bądź niezatrzymanie na przystanku NŻ w sytuacji, gdy na przystanku oczekują pasażerowie albo osoby znajdujące się wewnątrz autobusu lub trolejbusu, które sygnalizują kierowcy chęć skorzystania z przystanku, jest naruszeniem standardów świadczenia usługi przewozowej.

Nieudzielenie pomocy osobie niepełnosprawnej w zajęciu miejsca w pojeździe poprzez obniżenie poziomu podłogi dzięki uruchomieniu funkcji tzw. „przykłęku” (czyli wyraźnego pochylenia pojazdu na prawą stronę, co umożliwia nieomal zrównanie poziomu podłogi autobusu z poziomem krawężnika) albo nieotworzenie platformy dla wózka inwalidzkiego stanowi poważne naruszenie standardów świadczenia usług. Z tytułu naruszenia standardów organizator transportu (ZTM) nakłada na przewoźników kary finansowe, które są skutecznym środkiem służącym dyscyplinowaniu przewoźników, celem zapewnienia pasażerom korzystającym z przejazdu transportem zbiorowym najwyższej jakości świadczonych usług.

Anna Zalewska

KOMUNIKACYJNE CIEKAWOSTKI

W tym odcinku BUSmanii zostaną przedstawione m.in. liczba pojazdów w ruchu oraz liczba przystanków w poszczególnych gminach.

Sieć komunikacyjna ZTM w Lublinie obejmuje 525 czynnych zespołów przystankowych, na które składa się 1039 słupków. 731 przystanków jest zlokalizowanych w granicach administracyjnych Lublina, pozostałych 308 znajduje się na terenie gmin ościennych.

Gmina	Liczba przystanków
Głusk	28
Jastków	54
Konopnica	64
Mełgiew	13
Niedrzwica Duża	6
Niemce	71
Świdnik	40
Wólka	32
Lublin	731

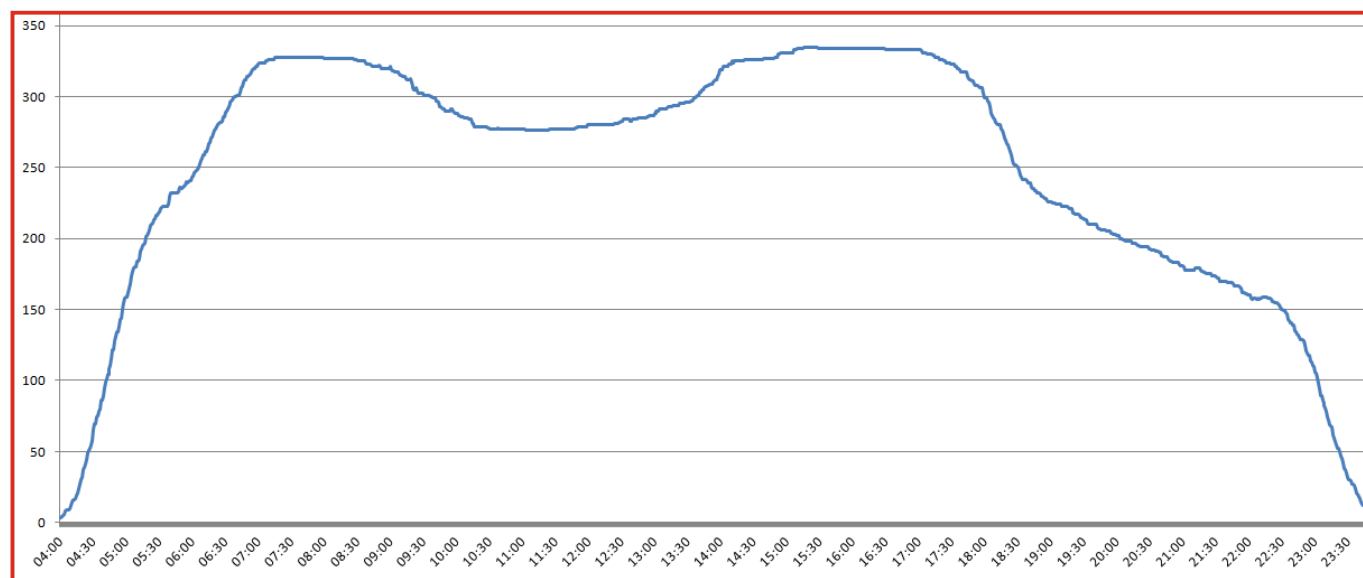
W Lublinie są dwa przystanki, z których w ciągu dnia powszedniego autobusy i trolejbusy linii dziennych odjeżdżają ponad 1000 razy. To przystanki Ogród Saski 03 i KUL 02 zlokalizowane przy Al. Racławickich.

Nazwa przystanku	Liczba odjazdów
Ogród Saski 03	1086
KUL 02	1072
Dworzec Gł. PKS 02	832
Dworzec Gł. PKS 01	825
Park Bronowice 04	807
KUL 03	754
Rondo Lubelskiego Lipca 01	649
Plac Singera 01	610
Plac Singera 02	610
Zamojska 01	608

Poniższy wykres przedstawia rozkład liczby pojazdów w ruchu obsługujących linie dzienne w dniu powszednim. Maksymalne wykorzystanie taboru występuje w godzinach popołudniowego szczytu komunikacyjnego, gdy po lubelskich ulicach kursuje łącznie 335 autobusów i trolejbusów.

Michał Krawczyk

Liczba pojazdów w ruchu

www.facebook.com/ZarządTransportuMiejskiegoWLublinie